

Ἐπερεν δη φοετέσσα του κι ἐπερεν τὸ σπαθί του
κι ἐπεμε κι ἡ καδούλας του μέσον ἀτό τὰ σκοτιά του.
Στὸ φόρο παραστάθηκε καὶ πρὸς τὴν κόρη γνέσαι,
στὴν κόρη τὴν περήφανη τὴν καυγησολογοῦσα.

— “Ορίσε, κοπελοδόδι μου καὶ παραμαρεμένο,
τὴν λόγην σου ποὺ τὰ πετάς σὰν τὶς ματιές στὴ φωνή,
στὸ σαφαντάδιπλο χρῶν ἀντάμια νὺ στρυφτοῦμε,
καὶ σφιξώ τὸ κορμίδι σου ὅσο ποὺ νὰ γκιοτέψῃς.

Ἐγών μια Μπεζαντέ παιδί καὶ Μπεζαντέ βλαστάρι
κι ἔχω καὶ τρεῖς χρονιάριχες ἀπό στὴν κεφαλή μου,
κι μιν' ναι γιά τὶς ὅχτιτες, γιά τὰ κατλάνια ἡ γιάλη
κι ἡ τριτη ν' ἡ καλλίτερη τὶς πέρδικες νὺ πινώ,
οὐ' ἀν αᾶλι φέρει ὁ Γιαφωτῆς ἀτῇ σου νὺ νικήσις
ἔχω πολὺ νὲ δίνω σου φλοιοφίκι πατρικό μου.”

Ο νιός γνοῖται ἀπὸ ζερβά κι ἀπὸ δεξιὰν ν' ἡ κόρη
σαν τὰ πουλάρια τὸ θηρευτὸν ποὺ παῖζουν στὸ λειβάδι
στὴν πρώτη ὁ νιός ἐλέγουσε κι ἡ κόρη ἀνασκοπισθῆ
καὶ πρὸς τὴν δευτερότερην πιστήν στὴν ἀγκάλια.
Τὰ πόδια μπερδονελόνονται κι ἀντιφειόνονται τὰ χέρια
κι οἱ δίπλιας φεύγουν στρυφτές σὰν τὰ φρεάτα ποὺ μίλουν.
Μ' ἀπάνου κεῖ ποὺ χρόνιαν κι ἀπάνου ποὺ γνωσσαν
τὴς κόρης τῆς μαρφόνωντις ἐσκίστη τὸ τσεμπέρι
καὶ πέρανέ της τὰ μαλλιά σύρτως νὰ πέφην ἡ νίγρη
πάνου οὐτὶ λόγγη τὰ δισάδι καὶ τὸ ἄκουσα τὰ πλάγια.
Γνωστήριχε ἡ κόρη κι ἀπλωσε τὸ χέρι νὰ τὰ πλάση
καὶ σπιζεται κι ἡ τρωχηλιά κάπισθε στὸ λαμπρὸ τῆς
κι ἡμέρης ὁ κόρφος τῆς μὲ τὰ γλυκά τοὺ μῆλα,
τὰ μῆλα τὰ ροδόμηλα τὰ δρυσερούμενα.

Εἰδε τοὺ ξελούμβαλαν ὁ νιός κι ἐνοστιμερῆ
κι εἰδε τὴν μαύρη τὴν ἑλιά ὅποντε στὸ ζερβί τῆς

— Κόρη καὶ ποὺ τὰ πέτυχες τὰ μῆλα καὶ ποὺ τὰ βρές;
— Βρέ σημε, βρέ πιδομε, βρέ κορφουντράμη.
μιορέ καὶ τὶ ποὺ χρώσταγα νὰ σκιούσῃ τὸ πουτί μου,
νὰ λδῆσ τὰ δυό τὰ μῆλα μου ποὺ τέλχω φυλαφέναι
νὰ τὰ τριγήσῃ ὁ ὄντρας μωσ. ὁ ἀμαπτητικὸς μου;
Γιὰ πάρε τόφα τὸ χορό, ἄλλοι καὶ μυριαλίοι μου
τὶ νὰ τὰ κάμω τὰ φλοιοφία τὸν κόρφο μου σὰν είδες.

ΠΙΩΡΤΗΣ ΦΤΕΡΗΣ

ΞΑΝΑΤΥΠΩΘΗΚΑΝΕ

καὶ πουλισθνται στὰ γραφεῖα μας ΜΙΑ ΔΡΑΧ-
ΜΗ (καὶ 1,25 γιὰ τὸ ἔξωτερικό):

Ο ΕΜΠΟΡΟΣ ΤΗΣ ΒΕΝΕΤΙΑΣ τοῦ Σεξ-
πύρου (μετάφρ. Ἀλέξ. Πάλλη).

ΦΥΛΛΑΔΕΣ ΤΟΥ ΓΕΡΟΔΗΜΟΥ Ἀργύρη,
Ἐφταλιώτη.

ΑΘΡΩΠΙΝΟΣ ΜΗΧΑΝΙΣΜΟΣ τῆς κ.
Ἀλεξ. Ηαπαρόσκου.

Βγῆσε κι ἐ B' τέρμες τῆς ΡΩΜΑΙΙΚΗΣ
ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗΣ τοῦ M. Φιλέργτα καὶ που-
λεῖται στὰ γραφεῖα μας δρ. 3 — σὲ δυὸ τέρμες
μαζὶ δρ. 5.

ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ ΖΩΗ τοῦ Ἐλισσάου Γιανί-
δη (ἐκδοση B') δρ. 2.

Ο “ΝΟΥΜΑΣ,, ΒΓΑΙΝΕΙ ΚΑΘΕ ΚΕΡΙΑΚΗ

Αιτιθυντής: Δ. Ι. ΤΑΙΓΚΟΠΟΥΛΟΣ

ΓΡΑΦΕΙΑ: ΛΙΡΟΜΟΣ ΗΠΙΟΚΡΑΤΗ, ἀρ. 11, ΑΘΗΝΑ.

Συντροφὴ χρονιάτικη: Γιὰ τὴν Ἑλλάδα καὶ γιὰ τὴν
Κρήτη δρ. 10. Γιὰ τὸ ἐξοτεροικὸ δρ. χρ. 12^ο. — Γιὰ
τὶς ἐπιφορές δεχόμαστε καὶ τρίμηνες συντροφές (3 δρ.
τὴν τριμηνία). Κανένας δὲ γνώστεται συντροφιτής ἢ δὲ
οιεὶλει μπροστά τὴν συντροφή του.

20 λεφτά τὸ φύλλο, 20. — Τὰ περασμένα φέλλα που-
λοῦνται στὸ γραφεῖο μας στὴ διπλὴ τιμή.

Βείσκεται στὴν Ἀθήνα σ' δύο τὰ κινοκία, καὶ στὶς ἐπιρ-
χίες στὰ Πραζτορεῖα τῶν Ἐφημερίδων.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΑΚΙΑ

ΕΘΝΙΚΟ ΘΕΑΤΡΟ. ΛΕΥΤΕΡΙΑ ΤΟΥ ΤΥΠΟΥ.
ΔΙΚΑΣΤΙΚΗ ΙΣΟΒΙΟΤΗΤΑ. ΤΟΥ ΣΠΑΘΙΟΥ
Η ΦΟΥΝΤΑ.

ΤΙΝΕΤΑΙ λόγος τὶς τελευταῖς μέρες γιὰ μιὰ ἀπό-
φαση τοῦ πρωθυπουργοῦ Βενιζέλου νὰ ἰδρύσῃ ἀθνικὸ
θέατρο μ' ἐπιχορήγηση τοῦ Κράτους. Εἴτεν ἀνάγκη
πιὰ νὰ νοιώσῃ ἡ Πολιτεία τὴν ὑποχρέων ποὺ ἔχει
στὰ σύχοντα γράμματα νὰ βοηθήσῃ κι αὐτὴ κ' ἐπίσημο
τρόπο τοῦ καταστηματικοῦ καταστηματικοῦ ποὺ
καὶ μὲ χρήματα δικά της τὴν καλλιέργεια τῆς
φιλολογίας, στὸ θέατρο καὶ στὴ μόρφωση μιᾶς κάποιας
ἀντίληψης τῆς κοινωνίας μας ἀπάνου σὲ ζητήματα
τῆς Τέχνης. Πολλές φορές ἀπὸ τὶς στήλες τοῦτος ἀ-
κούστηκε φωνή γιὰ τὸν ξεπεσμὸ τῆς κοινωνικῆς ἀν-
τίληψης γενικά γιὰ τὰ ζητήματα ποὺ σκετίζονται μὲ
τὰ φωματίνα γράμματα, καὶ μάλιστα γιὰ τὴ θεατρικὴ^η
βιομηχανία ποὺ πλημμυρίζει κάθε καλοκαίρι τὸ θέα-
τρό μας. Ἀκόμα δὲ «Νομᾶς» εἶταν ἐκεῖνος ποὺ χρύ-
χησε πατακέφαλα τὸ μακαρίτικο «Βασιλικὸ Θέατρο»,
ποὺ ηρθε τὰ κολακέψη τὴν τέτοια βιομηχανία, καὶ
νάνεβάσῃ στὶς σανίδες τῆς σκηνῆς τὴν παράδοση ποὺ
κληροδότησαν τὰ σκολειά μας στὰ διαστραμμένα μναλά
τῷ συγκαιριῶν μας ψευτογραμματιομένων Ρωμιῶν.
Ἡ καινούργια κι ἀπλερη θεατρική μας φιλολογία
ὑποθέτειν με πάσι θὰ βρῆ θέση ἀποκλειστικά,
μαζὶ βέβαια μὲ τὸ άριστονογήματα τῆς ξένης τέχνης,
στὸ «ἀθνικὸ θέατρο» ποὺ σκεδιάζεται.

Μῆς τὸ ξασφαλίζει αὐτὸν ἡ προτίμηση τοῦ ποιητῆ
Παλαμᾶ γιὰ τὴ διεύτηση τοῦ τέτοιου θεατρού, γιατὶ δὲ
Παλαμᾶς δειχτήκει λίστα μὲ σήμερα διάσημος χαραχτήρας
πάνου σὲ κάθε ζήτημα, ποὺ καταπάτησε τὶς διά-
φορες ἐπιφύλαξες, δεῖλιες κι ἀδυναμίες καὶ κήδουσε
μεγαλόφωνα τὴν πλευτὴν καὶ τὴν ἀλήθειαν, σὲ
καιρὸν ποὺ δίλοι οἱ λεβέντηδες τῆς πέννας κοίταζαν τὰ
χωρούν κάτω κάθε ἐπιφύλαξη γιὰ νὰ μὴ θέτει-
ξούν πάσι θὰ δειχτῇ διάσημος Παλαμᾶς καὶ πάνου στὸ θεα-
τρικό μας ζήτημα, ἀν διποφασίσῃ τὰ τὸ ἀδράξη κι
αὐτὸν στὰ χέρια του, γιὰ νὰ κτυπήσῃ κάτου τοὺς κάθε
λογῆς ἐκμεταλλευτὲς τῆς ἀμορφωσιᾶς τοῦ δασκαλο-
θρεμένου κοινοῦ μας.

Ο ΑΒΑΖΟΣ ΜΑΣ

ΓΡΑΦΑΝΙ. οἱ φιρεφίδες πόνος στὸ σκέδιο τῆς Κεφέυνησις γιὰ τὴ μεταφράσιμη τοῦ Συνταγματικοῦ γάροντι, ἐπέργεται καὶ κάποια διάταξη ποὺ πεφωρίζει τὴ λεπτεύμα τοῦ Τόπου.² Λν αὐτὸν εἶναι ἀληθινό, μέζετε πρὶν ἀποικοσίην ἡ Βούλη τέτοια μεταφράσιμη νὰ καλούσκεται τὸ πρόδια. Ό φωμαῖκος τέτοιος βέβαια δὲ βρίσκεται σὲ καλλί γέραι, τοὐλάχιστο ὁ περισσότερος. Αὐτὸν ὅμως δὲ θὰ πὴ πόνος εἴναι καπάλλικλο μέσον ἴμικοποιήσις κι ἀντιφρονῶν τοῦ Τόπου ὁ περιορισμὸς τῆς λεπτεύματος τοῦ. Κι ἄν ἀκόμη παραδεχτοῦμε πότες ἡ σημερινὴ ζετεύσια τῆς διμοσιογραφίας μας ἔργοντες κακά λατοτελέσματα σὲ διφορένες περιοπές, πάλι δὲν εἶναι ἀφετό γιὰ νὰ δέσποιμε τὴ γλώσσα τοῦ Τόπου. Προτιμότερα εἶναι τὰ κακά τῆς ἀποικοσίης λεπτεύματις, ἀπὸ τὰ κακά ποὺ μπορεῖ νὰ φέρῃ γενικά τὸ γκρέμισμα τῆς λεπτεύμης γνώμης. Τραγανία τῆς σκέψης καὶ τῆς ἰδέας εἶναι βαρβαρότητα ποὺ δὲν ταφάδεται στὰ σημερινὰ χρόνια, γιατὶ εἶναι ὅδια καπασιοφή τῆς πρώτης βάσης του ποικιλοτοροῦ.

*
ΟΔΟΙ δρούοργοντες πότες ἡ Δικαιοσύνη οτίην Ελλήδαι πάτει κατὰ διαβόλον. Σὲ τοῦτο φρασία φτιᾶντα μὲ δικαιοτοῖ, ἀνάτεροι καὶ κατέτεροι ποὺ τὴ μοιφήσιν σύμφωνη μὲ τοὺς κανόνες τῆς πολιτικῆς καὶ σοινονικῆς συναλλαγῆς. Γι' αὐτὸν δε θὰ εἴται περιττοῦ τόπου μὲ τὴν εὐεργείαν τῆς μεταφράσιτες βούλης νὰ φημιστεῖ ἡ ἀναστολὴ τῆς ἀπορρήτηρας τῶν δικαστῶν καὶ νὰ κρυθῇ ἀπὸ μὰς καπάλλικλη διατροφή. Οὐτὶ μονάχη ἡ ἀποταμιούσική τους ισχανότητι, μᾶς καὶ ἡ γιασερήτηρες καὶ ἡ ἀποταμή τους μέσα, ποὺ τεργάται, ζοι τὸ βαρύτερο ἀπὸ καθὴ ἀλλο προσόντο. Γιατὶ οἱ περισσότεροι ἀπὸ τοὺς σημερινοὺς δικαστές μας μάρκουν στὸ οὐδαὶ τῆς Δικαιοσύνης μὲ κομφριδιές καὶ μέσα κι ἔχουν στον φθεῖα νὰ καλλιεργήσουν τὰ μέσα καὶ νὰ πληθαίνουν τὶς κοινωνικές σὲ βάσις τῆς Δικαιοσύνης, για νὰ συμπράγμαντα προβιβασμούς καὶ θέσες. "Ομως μὲ τέτοια Δικαιοσύνη, δὲν μπορεῖ νὰ θεμελιωθῇ πρότοις. Η ἀναστολὴ τῆς ισοβιώτητας ποὺ πρώτος ξήργασε τὴν ἀνάγκη τῆς ὁ δικηγόρους κ. [Αλέξανδρος Μολωνᾶς μὲ αἰσιόλογο ἀρθρὸν τοῦ, πέπτει νὰ εἶναι ἡ ἀρχὴ τῆς γλωσσοληπτικῆς ἀνόρθωσις].

*
Πάντα μαροστά. Τοῦ φτάνοντες πολλοῖ γιὰ λίγοι, ἐπείνοι καὶ μετωποῖ καὶ διαλεμένοι, ὅποι βιαστάν, γιατὶ ἔχουν μὲς στὰ πλειόνα τους πνοή τοῦ μέρα τοῦ δικοῦ τοῦ.

"Ἐνας ἀπὸ τοὺς λίγους καὶ ἔνας ἀπὸ τοὺς μετρητικοὺς κι ὁ Ἀβάζος μας. Τὰ Πατήσια πάντας τὸ περασμένο Σχέδιο τὸ γιατρό τους τὸν ἀκούραστο, τὸν πονέψυχο, τὸν παλέγνωμο, τὸ φιλάλιριπο. Ήμεῖς δημος ζάσαμε καὶ κλαίει τὸν Ἀβάζο μας, ἔναν ἀπὸ τοὺς λίγους μας καὶ ἀπὸ τοὺς διαλεχτούς μας, τὸ συναγωνιστή μας τὸν ἀγαπητιένο, τὸν ἀθρωπὸ μὲ τὸ ξάστερο μυαλὸ καὶ μὲ τὸ διαμαντένιο τὸ χαρακτήρα τὴν πιὸ παγγειδάρα καὶ τὴν πιὸ γλεντζέδικη πέννη ποὺ φανερώθηκε τὸ τελευταῖα τοῦτα χρόνια στὰ νεοελληνικὰ τὰ γράμματα.

Θηριούμαστε πόσα τοὺς ἡρήκαμε στὰ μάς πρωτότοπες, κυριμένος στὸ φευτένομα τοῦ Judas Iscariot, μὲ τὰ τραγουδάκια, καὶ ὑστερά μὲ τὰ γλεντζέδικά του τὰ δηγγήματα, τὰ πρώτα πρώτα γρόνια τοῦ «Νοσηρᾶ». Τοὺς Ἑγγίσαμε τὸ ἀληθινό τοὺς τόνοιμα, κι αὐτὸς μᾶς ἔδωσε ἔνα φεύτικο, ἔνα τάχι παρανόμη ἀληθινό, καὶ καὶ τοῦ γράφαμε καὶ μὲ καίνο τὸ παρανόμη μᾶς ἀπαντούσε. ἔνα διὸ γρόνια ἀλάκαστα, έτσιν ξαφνικὰ μιὰ πρωτόγρονά, ὕστερ ἀπὸ τὸ ἀξέχαστο δηγγημά του «Μπήκαν κλέφτες στὸ μαντρί», μᾶς ἔφεκνέρωσε, μὲ ἔνα γραμμικά του χαριτωμένο, πότες εἶναι ὁ Ἀβάζος, ὁ σαφὸς Πατησιώτης γιατρός, ὁ ὑρηγητής τῆς Οἰτιαλμολογίας στὸ Πανεπιστήμιο—ἔνας σεβαρὸς δηλ. ἄλιρωπος, ἀφοσιωμένος στὴν ἐπιστήμη του καὶ στὴ δουλειά του, ποὺ μποροῦσε νὰ περάσει καὶ γιὰ σκλαστικὸς σ' ἔναν ποὺ δὲν τὸν ξέρει καὶ σ' ἔναν ποὺ δὲν πρόσεχε στὴν προσότρια τσαχυπνιὰ τῆς μιατιάς του. "Εξυπνα μάτια, φλύκαρα μάτια, γιομάτα φλύγα καὶ γιομάτα θαλασσήν καὶ γιομάτα ελλικινέια.

* * *

"Οση σκληρόδεα ἔδειξε ἡ φέση στὸν ἔξιτερικὸ τὸν ἀληθινό, μὲ τόση ἀπλοχερὰ σκόρπισε τὰ ξετίμητα τάγματα τῆς στὸν ἀληθινό τὸν ἔσωτερον. Τὸ κορμὸ του δὲν τὸ γνωσάστηκε κατέλλους ἡ Φύση τὸ χαρακτήρα του καὶ τὴν ψυχὴ του γνοιάστηκε. Καὶ τὸν ἔσωτερον Ἀβάζο τὸν ἐπλαστεύρα τοῦ.

Τὸ «μέσα πλεύτος» του τὸ εἰδαμε μεῖς καὶ τὸ χαρήκαμε, ἐμεῖς, δηλ. οἱ λίγοι, οἱ δυοὶ τρεῖς, ποὺ τοὺς γνωρίσαμε ἀπὸ κοντά, ἀπὸ παραπολὺ κοντά. Οἱ ἄλλοι ἀς φάσσουν τὰ δηγγήματά του, ξεχωριστὰ τὸ «Μπήκαν κλέφτες στὸ μαντρί» καὶ τὸ «Στὸν Κάδο», νὰν τὸ βροῦν. Γιατὶ στὸ δηγγημά του αὐτά, κάτου ἀπὸ τὴ γητεύτρα ἀφροντισά γιὰ τὸ τέχνικὸ ξετύλιγμα τῆς ὑπόθεσης καὶ κάτου ἀπὸ μὰ

Λέν μπορεῖ πιὸ κανεὶς νὰ μένεις καρφωμένος στὴ θέση του καὶ ταΐζεται ἡ γῆ· πάσι· ἡ μπροστά ἡ πίσω.